

**Aan**

De gemeenteraad van Zoetermeer

**Zaakid**

2025-067966

**Van**

Het college/ Wethouder Weerwag

**Datum**

16 mei 2025

**Onderwerp**

Raadsmemo beantwoording van de schriftelijke vragen van de CDA-fractie d.d. 30 april 2025 over 'van clubhart naar hoofdpijn'

**Bijlagen**

Sportverenigingen vervullen een cruciale rol in onze samenleving. Ze bevorderen gezondheid, sociale cohesie en bieden kinderen en volwassenen de kans zich te ontwikkelen, zowel fysiek als sociaal. Deze verenigingen draaien in grote mate op de inzet van vrijwilligers en met name op het bestuur dat de verantwoordelijkheid draagt voor de continuïteit en het beleid.

Recentelijk berichtte Nieuwsuur (28 april 2025) over een zorgwekkende trend: steeds meer bestuurders van sportclubs haken af vanwege de groeiende financiële risico's en persoonlijke aansprakelijkheid die hun vrijwilligersfunctie met zich meebrengt.<sup>1</sup> Het rapport schetst een beeld van bestuurders die niet meer durven te tekenen voor subsidies, onzeker zijn over regels en steeds vaker het gevoel hebben er alleen voor te staan. Deze ontwikkeling vormt een bedreiging voor het voortbestaan van sportverenigingen in het hele land.

Het CDA Zoetermeer maakt zich grote zorgen over de mogelijke impact van deze ontwikkeling op het lokale sportlandschap. In onze gemeente zijn talloze sportverenigingen actief die bijdragen aan een vitale en leefbare stad. Als de druk op vrijwillige bestuurders ook in Zoetermeer toeneemt, komt het voortbestaan van deze verenigingen en de toegang tot sport voor inwoners in gevaar. Daarom heeft de fractie van het CDA Zoetermeer de volgende schriftelijke vragen aan het college van burgemeester en wethouders.

**Vraag 1**

Is het college net zoals het CDA Zoetermeer bekend met signalen dat ook in Zoetermeer vrijwilligers of bestuurders van sportverenigingen zich terugtrekken vanwege (persoonlijke) financiële risico's?

**Antwoord 1**

Nee, het college is niet op de hoogte van het terugtrekken van vrijwilligers en/of bestuurders van sportverenigingen vanwege (persoonlijke) financiële risico's. Bij invoering van de Wet bestuur en toezicht

---

<sup>1</sup> [Bestuurders sportclubs haken af: financiële risico's te groot](#)

rechtspersonen (WBTR) is actief gecommuniceerd met clubs en is er voorlichting geweest. In gesprekken met clubs komen juridische zaken en regelgeving regelmatig aan de orde. Clubbestuurders vinden veel regelgeving wel ingewikkeld, blijkt uit deze gesprekken. Ook zien we een maatschappelijke tendens dat er minder vrijwilligers beschikbaar zijn voor bestuurlijke taken. Zie ook antwoord 4.

### **Vraag 2**

Heeft het college inzicht in de mate waarin sportverenigingen in Zoetermeer kampen met bestuurlijke tekorten of een dalende betrokkenheid van vrijwilligers en/of bestuurlijk kader?

### **Antwoord 2**

Er is geen onderzoek gedaan naar de mate van bestuurlijke tekorten. De in antwoord 1 genoemde maatschappelijke tendens speelt ook in Zoetermeer. Het is lastig om bestuurlijk kader te vinden voor amateurclubs. Dit speelt ook in Zoetermeer. Bij het actieve bestuurlijk kader ervaren wij geen dalende betrokkenheid.

### **Vraag 3**

Deelt het college de zorgen dat bestuurders van sportclubs steeds vaker financieel aansprakelijk kunnen worden gesteld, en dat dit een rem zet op vrijwilligerswerk?

### **Antwoord 3**

Ja, het college deelt deze zorgen maar niet in het bijzonder alleen over 'financiële aansprakelijkheid'. Het college ziet een algemene (landelijk en lokale) trend, waar steeds meer wordt gevraagd van vrijwilligers en bestuurders, zoals ook opgenomen in de Sportagenda 2025 en verder. *"(...) bestuurder of vrijwilliger zijn van een sportvereniging wordt steeds uitdagender. Iedereen is druk, er wordt makkelijk en snel kritiek geleverd op het functioneren en door veranderingen in de samenleving, nieuwe wet- en regelgeving en culturele ontwikkelingen stapelen de uitdagingen zich op."*

### **Vraag 4**

Welke concrete maatregelen zijn in Zoetermeer genomen om deze risico's voor vrijwillige bestuurders van sportverenigingen te beperken?

### **Antwoord 4**

Vanuit het Sportloket van de gemeente Zoetermeer is afgelopen jaren actief actie ondernomen om sportverenigingen te informeren over en ondersteunen bij de invoering van de WBTR. Deze wet is ingevoerd om de kwaliteit van het bestuur van onder andere sportverenigingen te verbeteren maar legt meer druk op besturen. Daarom heeft het sportloket clubs voorgelicht en hulp heeft aangeboden bij het aanpassen van hun statuten. Een aantal clubs heeft hiervan gebruik gemaakt.

Bij invoering van de WBTR is er een bijeenkomst geweest over 'Goed besturen en WBTR'. Naar aanleiding van onder andere een sportcafé over dit onderwerp zijn er meerdere verdiepende trajecten aangeboden over Besturen met een Visie. De juridische kant van besturen en waar je mee te maken krijgt is hierbinnen ook een onderwerp van gesprek.

Naast informatie en ondersteuning bij de WBTR zijn er ook andere ondersteuningsmogelijkheden vanuit het sportloket voor clubs om de risico's voor vrijwilligers te beperken. Denk hierbij aan zaken rondom Veilig Sportklimaat (VSK) en de vrijwilligersverzekering.

#### **Vraag 5**

Biedt de gemeente juridische of bestuurlijke ondersteuning aan bestuurders van sportverenigingen om hen te beschermen of beter toe te rusten voor hun rol?

#### **Antwoord 5**

Ja, de gemeente Zoetermeer heeft een sportloket. Hier kan iedere clubbestuurder terecht met vragen die er leven. Het sportloket is door NOC\*NSF erkend als coördinatiepunt clubondersteuning.

Binnen de gemeente Zoetermeer wordt bestuurlijke en technische ondersteuning gegeven vanuit het sportloket door de verenigingsondersteuner en de clubkadercoach. Vanuit het Sportloket organiseert de gemeente Sportcafés en/of themabijeenkomsten voor sportaanbieders (zoals beschreven bij antwoord 4).

Aanvullend is de gemeente Zoetermeer sinds 2017 lid van de stichting Vereniging en Recht. Hier kan juridisch advies worden ingewonnen door de verenigingen. Deze stichting heeft al een aantal Zoetermeerse clubs geholpen bij bijvoorbeeld een statutenwijziging of een fusie.

#### **Vraag 6**

Is het college bereid om in samenwerking met sportkoepels of andere partners cursussen of voorlichting te organiseren over bestuurlijke aansprakelijkheid en risicobeheersing?

#### **Antwoord 6**

Zoals benoemd bij antwoord 4 en 5 zijn er met enige regelmaat bijeenkomsten en cursussen over dit onderwerp. Denk bijvoorbeeld aan Besturen met een Visie en de recente bijeenkomst over crisisbeheersing binnen de club. Ook een cursus vertrouwenscontactpersoon draagt hieraan bij, waarmee tevens wordt voldaan aan de verplichting vanuit bonden voor een Veilig Sportklimaat. Ook in de toekomst zal dit een rol spelen in bijeenkomsten van het Sportloket. In 2026 zal het Sportloket een bijeenkomst organiseren over bestuurlijke aansprakelijkheid en andere juridische aspecten van besturen.

**Vraag 7**

Hoe beoordeelt het college het huidige gemeentelijke sportbeleid in het licht van deze landelijke trend? Wordt dit aangepast naar aanleiding van deze signalen?

**Antwoord 7**

Het sportbeleid is onlangs geactualiseerd. Vitale verenigingen met aandacht voor vrijwilligers en besturen blijven een speerpunt binnen de sportagenda. Het sportloket blijft hier op een actieve manier uitvoering aan geven zowel vraag- als aanbodgericht.

**Vraag 8**

Is het college bereid om te onderzoeken of extra financiële of organisatorische ondersteuning nodig is om sportverenigingen in Zoetermeer te ontzorgen en bestuurlijk weerbaarder te maken?

**Antwoord 8**

In het voorjaar van 2025 is de enquête van de Verenigingsmonitor door het Mulier instituut gedeeld onder de sport (en cultuur) verenigingen in Zoetermeer. De uitkomst hiervan verwachten we op korte termijn. Naar aanleiding daarvan kan worden ingeschat welke ondersteuningsbehoefte er in de stad leeft. Hierop maakt het Sportloket een plan van aanpak. Ook de Sportadviesraad zal worden meegenomen in de uitkomsten en mogelijke oplossingen.

**Vraag 9**

Hoe waarborgt het college de continuïteit van sportverenigingen als het steeds moeilijker wordt om bestuursleden te vinden?

**Antwoord 9**

Het waarborgen van de continuïteit van sportverenigingen is een groeiende zorg voor veel gemeenten en ook een landelijk (politiek) aandachtspunt. Binnen de gemeente Zoetermeer wordt gewerkt aan deze continuïteit door bijvoorbeeld bestuurlijke en technische ondersteuning vanuit het sportloket door de verenigingsondersteuner en de clubkadercoach.

Het college kan echter niet de wettelijke verantwoordelijkheden wegnemen voor een bestuurder, maar wel individueel en collectief ondersteunen.

**Vraag 10**

Is het college bereid om het gesprek aan te gaan met lokale sportverenigingen over deze problematiek, en om op korte termijn met een actieplan te komen?

**Antwoord 10**

Het Sportloket is altijd bereikbaar voor clubbestuurders en wordt door hen ook goed gevonden. Tijdens bijeenkomsten als het Sportcafé of tijdens bezoeken aan de clubs worden vragen en knelpunten opgehaald. Bestuurlijke aansprakelijkheid is één van de onderwerpen die tijdens deze gesprekken aan de orde komen. Naar aanleiding van de uitkomsten van de Verenigingsmonitor wordt een plan van aanpak opgesteld met de belangrijkste acties die uit de Verenigingsmonitor komen.

Voor technische vragen kunt u zich wenden tot:

Naam : Yvette Venema

Telefoon : +31793468446

E-mailadres : [Y.Venema@zoetermeer.nl](mailto:Y.Venema@zoetermeer.nl)